

[Ahlmann-Ohlsen]

Elmesygen, der har hærget i en lang række europæiske lande og dræbt millioner af træer, er i sommer brudt ud flere steder i Nordjylland, nemlig i Restrup Enge og på Egholm.

Elmesygen er angiveligt brudt ud på en bestemt adresse i Restrup Enge, men en besigtigelse på den pågældende adresse søndag den 11. august 1985 viste, at sygdommen nu havde bredt sig til et langt større område. De kommunale myndigheder havde den 11. august 1985 ikke taget skridt til på stedet at behandle elmesygen.

Svar (26/8 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Fra plantesundhedsrådets elmesygeudvalg har jeg modtaget vedlagte redegørelse af 20. august 1985, hvortil jeg henviser.

Jeg kan helt tiltræde redegørelsens konklusion om, at der ikke synes at være behov for indgriben fra statens side.

Bilag

PLANTESUNDHEDSRÅDET
Elmesygeudvalget

20. august 1985

Landbrugsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Vedr. Spørgsmål fra Ahlmann-Ohlsen (KF) til landbrugsministeren om bekæmpelse af elmesyge i Nordjylland

Elmesygen har været kendt i Europa siden omkring 1920, men den epidemi, som fra begyndelsen af 1960'erne har ramt de fleste lande i Europa, synes at have sit udspring dels i Mellemøsten, dels i Nordamerika.

Sygdommen, der kun rammer elmetræer, skyldes en svamp, der spredes ved hjælp af elmebarkbiller. Angreb medfører så godt som altid, at de pågældende elme dør i løbet af 1-3 år, og siden epidemien satte ind, er millioner af elme blevet dræbt i Europa.

Sygdommen nåede til Danmark omkring 1978, sandsynligvis fra Polen, Den tyske demokratiske Republik og Forbundsrepublikken Tyskland. Siden er elmesygen blevet fundet i alle Danmarks amter med undtagelse af

Roskilde amt, men den har sin største udbredelse i Vejle og Århus amter. Nord for Limfjorden er sygdommen kun blevet fundet på nogle få lokaliteter i henholdsvis Thisted, Åbybro og Dronninglund kommuner, men er ved en hurtig indsats fra de berørte kommuners side tilsyneladende blevet udryddet igen. I den del af Nordjyllands amt, der er beliggende syd for Limfjorden, er sygdommen først blevet fundet i sommeren 1985, nemlig på 2 lokaliteter i Ålborg kommune og på 1 i Års kommune.

Allerede i 1953 blev der nedlagt forbud mod indførsel af planter og plantedele, der var befængt med elmesyge, og i 1973 blev der nedsat et elmesygeudvalg, der skulle overveje, hvilke konsekvenser en opdukken af sygdommen her i landet kunne få, samt hvilke muligheder der består for dens bekæmpelse.

Her i landet har elmen kun ringe betydning som skovtræ, men den forekommer derimod almindeligt i læplantninger omkring bygninger, som vejtræ samt i parker og er i egne med magre jorder og barsk klima det dominerende løvtræ. En hurtig fremtrængen af elmesygen, som kendt fra f.eks. England, ville derfor medføre en radikal ændring af landskabet og ville i en længere årrække forringe miljøet både i by og på land.

Erfaringer både fra andre lande i Europa og fra Nordamerika viser imidlertid, at det ikke er muligt at udrydde elmesygen, når først den har vundet indpas, og hertil kommer, at sygdommen ikke bekæmpes i de lande syd for Østersøen, hvorfra den må antages at komme. Erfaringerne viser dog også, at det er muligt gennem en bekæmpelse at sinke sygdommens fremtrængen i så mange år, at der bliver levnet tid til en velovervejet afløsning af elmen med andre løvtræarter.

Bekæmpelsen af elmesygen er ganske enkel; den består i fjernelse af smittekilderne, dvs. fældning og destruktion af de angrebne elmetræer, så snart de opdages. En bekæmpelse indebærer således ikke større udgifter for de ramte grundejere, end sygdommen allerede har medført, idet de døde træer bl.a. af sikkerhedsmæssige grunde må fældes før eller siden.

Under hensyntagen til den forholdsvis enkle bekæmpelsesmåde og grundejernes klare egeninteresse i at foretage den, og tillige fordi bekæmpelsen ikke kunne forventes at